

NAGLUŠNOST

Irena Primožič-Koradin

1. Zakaj pride do naglušnosti?

Naglušnost lahko povzročijo mehanske motnje v sluhovodu ali v srednjem ušesu, ki ovirajo prevajanje zvoka (**prevodna naglušnost**). Do naglušnosti pride tudi zaradi okvare notranjega ušesa, slušnega živca ali slušnih živčnih poti v možganih (**zaznavna naglušnost**). Zaznavna (**senzorineuralna**) je lahko podedovana, lahko pa jo povzroči močan hrup (**akustična poškodba**), virusna okužba notranjega ušesa ali nekatera zdravila, lahko pa je posledica Menierove bolezni in drugih bolezni.

2. Kdaj in kako si lahko pomagata sami?

Sami si lahko pomagata, da se izogibate močnemu hrupu. Odsvetujemo čezmerno uživanje acetilsalicilne kisline in jemanje antibiotikov, ki škodijo sluhu (aminoglikozidni antibiotiki). Pri majhnem otroku moramo biti pozorni, če se ne odziva oz. obrača na izvor zvoka ali če opazimo, da je upočasnen njegov govorni razvoj.

3. Kdaj morate k zdravniku?

Ob močnejši bolečini in šumenju v ušesu je potreben obisk pri zdravniku. Prav tako je potrebno, da se čimprej obrnete na svojega zdravnika družinske medicine, če vas motnja sluha ovira pri vsakdanjih dejavnostih, pri sporazumevanju v prostoru, kjer je več sogovornikov ali je veliko hrupa.

4. Katere ukrepe zdravnika lahko pričakujete?

Zdravnik se bo z vami temeljito pogovoril in vam bo pregledal uho, pri čemer bo izključil morebitno mehanično zaporo sluhovoda z ušesnim maslom ali drugo bolezen v ušesih (predrt bobnič, vnetje ...). Naredil bo nekaj preprostih slušnih testov (bolnik poslušajo uro, glasbene vilice ali šepet in glasni govor). Če preiskovalec jasno ponovi besede (številke), ki smo jih šepetali iz oddaljenosti 6 metrov, sliši normalno, če ponovi le besede, ki smo jih glasno izgovarjali z razdalje 1 metra, je težko naglušen.

Če bo zdravnik ugotovil, da je vaš sluh prizadet, boste morali opraviti preiskavo sluha z napravo, ki proizvaja tone različnih frekvenc in jakosti (avdiometrijo – ADG). Napravili jo boste v najbližji avdiološki ambulanti.

5. Katere so najpogostejše diagnoze ob naglušnosti?

Glede na vzroke poslabšanja ali izgube sluha lahko razdelimo v naslednje skupine:

- **motnje prevajanja – prevodna naglušnost:** možni vzroki so: otoskleroza, poškodba bobniča in ali kostnih struktur zaradi infekcije,
- **motnje zaznavanja – senzorineuralna ali perceptivna naglušnost:** možni vzroki so: izguba zaradi hrupa, Menierova bolezen, nenadna gluhost, kronično vnetje srednjega ušesa, akustični neurinom.

6. Kateri so načini zdravljenja?

Najenostavnejši način zdravljenja je izpiranje sluhovodov, kadar je vzrok naglušnosti čep iz ušesnega masla, ki v celoti zapira sluhovod.

Prevodno naglušnost, ki je posledica slabšega delovanja notranjega ušesa in/ali slušnega živca, zdravimo operativno, in sicer s kirurško korekcijo prirojjenih anomalij sluhovoda in votline srednjega ušesa z zaporo perforacij bobniča in s ponovno vzpostavitvijo funkcionalne verige slušnih koščic. Kadar je vzrok zaznavne naglušnosti okvara čutnic v Cortijevem organu, je danes priznana in uporabna metoda zdravljenja vstavev polževega vsadka (kohlearnega implanta). To je elektronska proteza, ki nadomesti delovanje okvarjenih slušnih celic v notranjem ušesu tako, da spreminja zvočne valove v kodirane električne signale, ki jih slušni živec sprejme preko ganglijskih celic in jih nato prevaja po centralni slušni poti do centra v možganski skorji.

Pri trajni naglušnosti, kjer ni možnosti za zdravljenje z zdravili in operativno zdravljenje, predpisujemo slušne aparate. Le-ti so danes že močno izpopolnjeni in ojačajo zvok. Svetujejo tudi vitaminske preparate, predvsem vitamin A.

7. Kako poteka spremljanje bolnika, ki je naglušen?

Spremlja se s kontrolami avdiograma.

8. Ali in kako lahko naglušnost preprečite?

Naglušnost težko preprečimo, svetujemo pa izogibanje preveliki rabi alkohola in nekaterih zdravil; npr. acetilsalicilni kislini, kininu, amonoglikozidnim antibiotikom (streptomocin, kanamicin, garamicin, viomicin, neomicin) ter izpostavljenosti svincu, ogljikovemu monoksidu in prevelikemu hrupu ter poslušanju preglasne glasbe preko slušalk. Pri delu v prevelikem hrupu svetujemo uporabo zaščitnih sredstev (ušesni čepki, zaščitne vate, zaščitne slušalke in varovalne čelade).